	O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta'lim vazirligining 2020 yil “29” 08 dagi 452-sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.
8.	**Fan/modul uchun ma’sullar:** Xusanov Ch.K. - Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti “Tashqi iqtisodiy faoliyat va turizm” kafedrasi kata o‘qituvchisi, iqtisod fanlari nomzodi
9.	**Taqrizchilar:** G.P.Gulomova - O‘zXIA, “Islom iqtisodiyoti va moliyasi, ziyorat turizmi” kafedrasi kata o‘qituvchisi, iqtisod fanlari nomzodi P.Z.Hoshimov – O‘zMU, “Iqtisodiyot nazariyasi” kafedrasi dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”	**“KELISHILDI”**
G.Sh. Rixsiyeva	Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi
2020 yil “28” 08	2020 yil “29” 08

Ro‘yxatga olindi: № BD-5611500
2020 yil “29” 08

TURIZM ASOSLARI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	600000	Xizmatlar sohasi
Ta’lim sohasi:	6100000	Xizmatlar ko‘rsatish sohasi
Ta’lim yo‘nalishi:	5611500	Gid hamrohligi va tarjimonlik faoliyati(sharq tillari)

Toshkent-2020

2. I.S.Tuxliyev,R.Hayitboyev,B.SH.Safarov,G.R.Tursunova.Turizm asoslari.Darslik T.2014
3. Е.Л.Писаревский. Основы туризма.Москва 2014
4. Tourism and Hospitality in B.C. by Morgan Westcott (Editor) is used under CC BY 4.0 Licence.

Qo‘shimcha adabiyotlar

5. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси.–Т.: Ўзбекистон, 2017. –46 б.
6. Ўзбекистон Республикасининг “Туризм тўғрисида”ги қонуни. 2019 йил 18 июль, ЎРҚ-549-сон.
7. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11.
8. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси // Халқ сўзи, 2020 йил 25 январь.
9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасида туризмни жадал ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-5611-сонли Фармони. 2019 йил 5 январь.
10. 2019-2025 йилларда Ўзбекистон Республикасида туризм соҳасини ривожлантириш Концепцияси. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 5 январдаги ПФ-5611-сонли Фармонига илова.
11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасида туризм соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5781-сон Фармони. 2019 йил 13 август.

Axborot manbaalari

12. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali.
13. www.uzbekistanairways.uz - O‘zbekiston havo yo‘llari.
14. www.uzbekrailways.uz -O‘zbekiston temir yo‘llari.
15. www.uzbektourism.uz – O‘zbekiston respublikasi turizmni rivojlantirish davlat qo‘mitasi rasmiy sayti.

7.	Fan dasturi Oliy va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo‘nalishlari bo‘yicha O‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2020 yil “29” 08 dagi 4 -sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.

	faoliyati, turistik xizmatlar tasnifi, turistik mahsulotlar turlari va ularning tarkibiy qismlari, turizm sohasini davlat tomonidan tartibga solish mexanizmini takomillashtirish hamda turizm sohasidagi xalqaro tajriba va global tendenstiyalar ***to'g'risida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;*** • turizm faoliyati bilan bog'liq asosiy atamalar va tushunchalarni professional ravishda ishlatish, turistik faoliyatni huquqiy tartibga solish bo'yicha qonun va me'yoriy hujjatlardan foydalanish, turistik xizmatlar bozorining holati va tuzilishi to'grisidagi ma'lumotni qidirish va undan foydalanish, turizm rivojlanishining mamlakat iqtisodiyotiga bevosita va bilvosita ta'sirini aniqlash, turizm infratuzilmasi rivojlanishining muammolarini bartaraf etish bo'yicha o'z takliflarini ishlab chiqish, jahon turizmi rivojlanishining zamonaviy tendenstiyalarini aniqlash hamda O'zbekiston turizmi rivojlanishining hozirgi holatini tahlil qilish va baholash ***ko'nikmalariga ega bo'lishi;*** • turizmning shaxs va jamiyat uchun ahamiyatiga baho berish, turistik faoliyatining samaradorligini tahlil qilish, turistik faoliyatning ijobiy va salbiy jihatlarini qiyoslash, turizm bozoriga ta'sir etuvchi asosiy omillarni aniqlash, Turistik xizmatlarning o'ziga xos xususiyatlari tahlil qilish, turizm infratuzilmasi rivojlanishining huquqiy asoslari va turizm sohasida xalqaro va hukumatlararo tashkilotlarning faoliyatini tahlil qilish ***malakalariga ega bo'lishi kerak.***
4.	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirishi lozim.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. М.Т.Мирзаев, М.Т.Алиева Turizm asoslari. O'quv qo'llanma T.2011

Fan/modul kodi	O'quv yii	Semestr		ECTS - Kreditlar	
ITZA 232	2020-2021	2		2	
Fan/modul turi	**Ta'lim turi**			**Haftadagi dars soatlari**	
Majburiy	O'zbek/rus			2	
1.	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg'ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta'lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**	
	Turizm asoslari	30	30	60	

2.	**I. Fanning mazmuni** Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarni turizmning fundamental asoslari bilan tanishtirish, bo'lajak mutaxassislarga turizmning asl mohiyatini ochib berish, turizmning asosiy ilmiy tushunchalarini o'rgatish, uning taraqqiyot yoli hozirgi kundagi muammolarini aniqlash va tahlil qilish, turizm to'g'risidagi bilimlarni yaxlit tizimini shakllantirishdan iborat. Fanning vazifasi – nazariy va amaliy materiallarga tayangan holda turizmning mohiyati, tasniflanishi va o'ziga xos xususiyatlarini ajratish, uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, turizm rivojlanishining mamlakat iqtisodiyotiga bevosita va bilvosita ta'sirini aniqlash, turizm bozoriga ta'sir etuvchi asosiy omillarni tahlil qilish,turizmni davlat tomonidan tartibga solish vositalari, turizmda iqtisodiy jarayonlarni o'rganish zarurligi, turizm sohasini isloh qilish va turistik faoliyatni boshqarishni takomillashtirish, turizm sohasida xavfsizlikni ta'minlash tamoyillarini o'rganish hisoblanadi. **II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)** **II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:** **1-mavzu. Turizm asoslari fanining maqsad va vazifalari hamda konsteptual asoslari** Turizm asoslari fanining maqsad va vazifalari.Fanning boshqa fanlar tizimida tutgan o'rni. O'zbekiston Respublikasining turizm to'grisidagi davlat siyosati. Turizm tushunchasi, maqsadlari va vazifalari. Turizmning shaxs va jamiyat uchun ahamiyati. Turizmning tasniflanishi, shakllari va turlari **2-mavzu: Turizm bozori va segmenti.** Turizm bozorining mohiyati mazmuni va vazifalari. Turizm bozorining tarkibi. Turizm bozorini segmetlash. Segmentlash turlari.Turizm bozoriga ta'sir etuvchi asosiy omillar. **3-mavzu. Turizm industriyasi.**

Turizm industriyasining mohiyati. Turizm industriyasining tarkibi. Mehmondorchilk industriyasi. Turizmdagi tadbirkorlik turlari.

4-mavzu. Turizm infratuzilmasi .

Turizm infratuzilmasining mohiyati. Turizm rivojlanishida infratuzilmasining roli. Turizm infratuzilmasi rivojlanishining huquqiy asoslari Turizm infratuzilmasi rivojlanishining muammolari va istiqbollari.

5-mavzu. Turoperatorlik va turagentlik faoliyati.

Turizm bozorida turoperator va turagentning roli. Turoperatorlik va turagentlik faoliyatining huquqiy asoslari. Turagentlar. Turoperatorlar. Turoperatorning xorijiy vakili. Turizmda reklama.

6-mavzu. Turistik xizmatlar tasnifi.

Turistik xizmatlarning mohiyati.Turistik xizmatlar klassifikatsiyasi. Turistik xizmatlarning o'ziga xos xususiyatlari. Turistik tashkilotlarning asosiy vazifalari.

7-mavzu. Turizm sohasida xalqaro tajriba va global tendenstiyalar.

Jahon turizmi rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari va istiqbollari. O'zbekistonda turizm rivojlanishining hozirgi holati tahlili. Turizm sohasida xalqaro va hukumatlararo tashkilotlarning faoliyati.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Turizmning tasniflanishi
2. Turizm bozorini segmentlash va turizm xizmati iste'molchilari
3. Turizm industriyasi muammolari va rivojlanish tendensiyalari
4. Turizm infratuzilmasining turizm rivojlanishidagi roli
5. Turoperatorlar va turagentlar xalqaro turizm bozorida
6. Turistik xizmatlarning zamonaviy bozorini rivojlantirish muammolari
7. Turistik mahsulotlar va turistik iste'mol xususiyatlari
8. Jahon turizmi rivojlanishining asosiy yo'nalishlari va tendenstiyalari

Amaliy mashg'ulotlar mul'timedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akadem guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Turizm kompleks o'rganish ob'ekti sifatida
2. Turizmning rivojlanish bosqichlari va omillari

3. Turizmning tashkiliy asoslari
4. Turizm tushunchasiga tizimli yondoshuv
5. Turizmning iqtisodiy xususiyatlari
6. Turizmning global omillari (mavsumiylik, siyosiy iqtisodiy va tabiiy omillar)
7. Turistlarga xizmat ko'rsatish texnologiyalari
8. Turizm industriyasining muammolari
9. Turist oqimlarining global miqyosda taqsimlanishi
10. Turist oqimlarining yonalishlariga ta'sir etuvchi omillar
11. Franchayzing turizmni boshqarishning zamonaviy shakli sifatida
12. Turoperatorlik va turagentlik faoliyat
13. Turizmning milliy iqtisodiyotda tungan o'rni
14. Turistik marshrutni tashkil etish
15. Jahon turizm bozorining evolyutsion rivojlanishi
16. Ijtimoiydemografik o'zgarishlarni jahon turizm bozoriga ta'siri
17. Milliy tur mahsulotlar va ularning xalqaro turistlarni jalb qilishdagi ahamiyati.
18. Mamlakatlar milliy turizmi rivojlanishidagi asosiy tamoyillar.
19. Zamonaviy turizm yo'nalishlari tashkil etishning milliy turizmni rivojlantirishdagi o'rni.
20. Xalqaro turizmda transport tizimining roli
21. Mehmonxona biznesi turizm industriyasining bir qismi sifatida
22. O'zbekiston respublikasida turizm infratuzulmasini rivojlantirish chora-tadbirlari
23. Turistik xizmatlar tarkibi
24. Turistik sayohatlar xavfsizligini ta'minlash
25. Jahon turizmi rivojlanishining zamonaviy tendentsiyalari va istiqbollari

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3.

VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- turizmning asl mohiyatini, maqsadi va vazifalarini, turizmning iqtisodiy, siyosiy, ma'naviy va ijtimoiy ahamiyatini, unga doir nazariy qarashlar hamda turizmning tasniflanishi, shakllari va turlari, turistik tizimning tarkibi, turistik faoliyatning iqtisodiy asoslari, turizmning barqaror rivojlanish tarif tamoyillari, turizm bozorining tarkibi va uni segmentlash, turizm bozoriga tasir etuvchi asosiy omillar, turizm industriyasining tarkibi, turizm rivojlanishida infratuzilmaning roli, turoperatorlik va turagentlik